

**ECOLOGISCH ONDERZOEK STADSRANDZONE
ASSEN
INVENTARISATIE VAN NATUURWAARDEN IN
DEELGEBIED ASSEN-ZUID**

GEMEENTE ASSEN

DEFINITIEF

10 maart 2009
074077484:A
110312.000266/LB

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doelstelling	3
1.2	Situatie	3
1.3	Algemene opzet van het onderzoek en leeswijzer	3
2	Onderzoeksmethodiek	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Vaatplanten	6
2.3	Zoogdieren	6
2.4	Broedvogels	7
2.5	Amfibieën	7
2.6	Reptielen	8
2.7	Vissen	9
2.8	Ongewervelden	9
3	Toelichting flora en fauna	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Flora	10
3.3	Zoogdieren	11
3.4	Broedvogels	12
3.5	Amfibieën	12
3.6	Reptielen	13
3.7	Vissen	14
3.8	Ongewervelden	14
Bijlage 1	Geraadpleegde bronnen	15
Bijlage 2	Soortenlijst Assen Zuid	16
Bijlage 3	Verspreidingskaarten	17
	Colofon	18

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1

AANLEIDING EN DOELSTELLING

In verband met ruimtelijke planvorming voor ontwikkelingen in de stadsrand van Assen heeft ARCADIS in opdracht van de gemeente Assen een ecologisch veldonderzoek uitgevoerd in het deelgebied Assen-Zuid. Voor de uitvoering van de inventarisatie hebben wij gebruik gemaakt van de kennis en inzet van veldspecialisten van EcoGroen Advies uit Zwolle.

In het voorliggend rapport ligt de nadruk op het voorkomen en de verspreiding van in de Flora- en faunawet strikt beschermde soorten, zogenaamde soorten van Tabel 2 en 3. Daarnaast zijn ook soorten van de Rode Lijst in beeld gebracht voor de soortgroepen flora, zoogdieren, broedvogels, herpetofauna, vissen, libellen en dagvlinders, in verband met het beoordelen van effecten ten behoeve van ruimtelijke onderbouwing voor de voorkeursalternatieven, de globale bestemmingsplannen en de uitwerkingsplannen door inrichtingsmaatregelen.

De gegevens uit het onderzoek moeten een bijdrage leveren aan het opstellen van een definitief ontwerpplan en het aanvragen van een ontheffing annex artikel 75C van de Flora- en faunawet.

1.2

SITUATIE

Assen-Zuid betreft het gebied ten zuiden van de bestaande bebouwing van Assen tussen de N33, de A28, de spoorlijn Zwolle-Assen-Groningen en de gemeentegrens. Parallel aan de A28 doorsnijdt de Graswijk het gebied. Met name aan de oostzijde van deze weg liggen verscheidene oude bos- en heidepercelen die het gebied een tamelijk besloten indruk geven. Bovendien zijn tal van poelen en enkele vennen verspreid aanwezig. Desondanks bestaat het grootste deel van het gebied uit agrarische gronden. De begrenzing van het gebied is op de volgende pagina weergegeven (zie afbeelding 1.1).

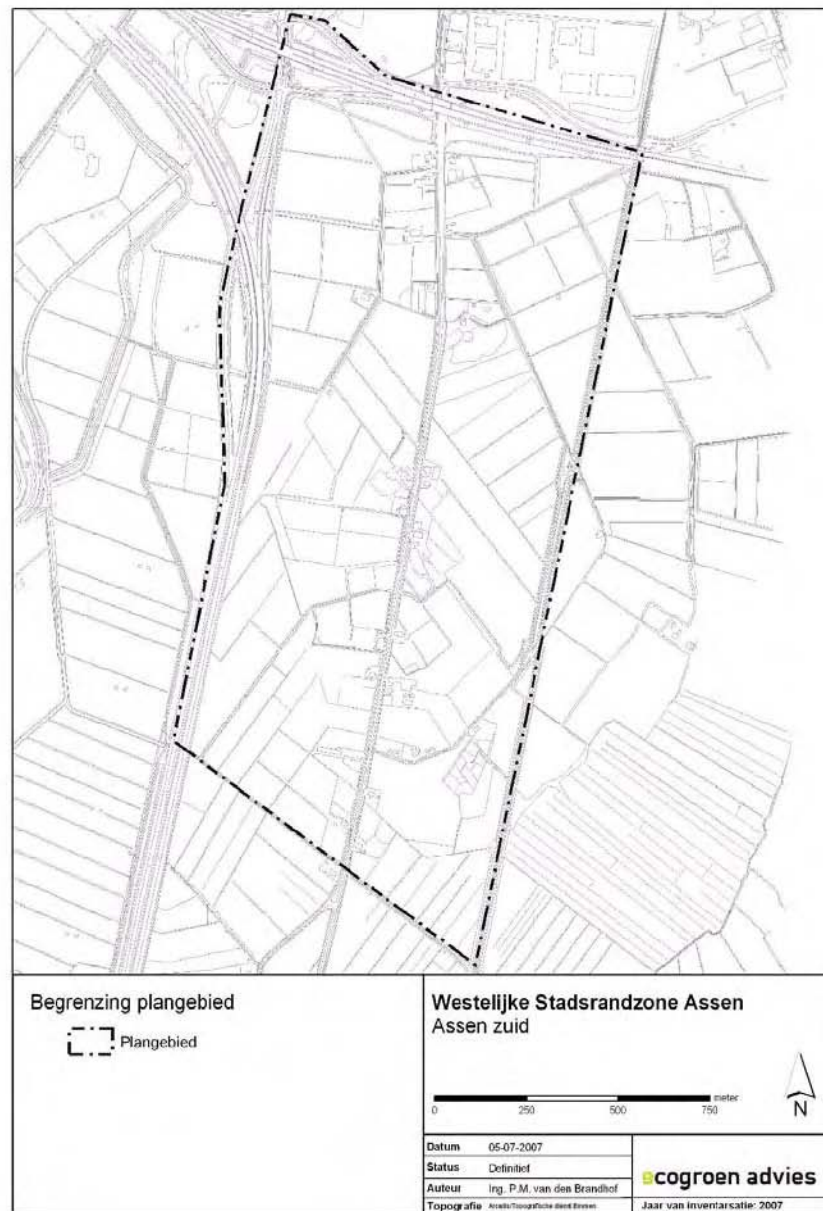
1.3

ALGEMENE OPZET VAN HET ONDERZOEK EN LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 van het onderzoeksrapport is de gehanteerde onderzoeksmethodiek per soortgroep verder toegelicht. Op basis van de verzamelde informatie uit het veld- en bureauonderzoek is in hoofdstuk 3 een toelichting gegeven bij de waarnemingen. In bijlage 2 is een tabel met soortenlijst opgenomen. In de status van dit overzicht is het beschermingsregiem Flora- en faunawet samengevat. De verspreidingskaarten zijn in bijlage 3 opgenomen.

Afbeelding 1.1

Begrenzing van het plangebied
Assen-zuid

HOOFDSTUK

2 Onderzoeksmethodiek

2.1

INLEIDING

In totaal zijn voor het ecologisch onderzoek tussen april en eind juni 19 veldbezoeken uitgevoerd (zie tabel 2.1), zowel overdag als 's avonds en tijdens de ochtendschemering. Ter voorbereiding op het veldwerk zijn diverse verspreidingsgegevens geraadpleegd zoals de databestanden van de provincie Drenthe, de websites van natuurloket en RAVON en diverse verspreidingsatlassen (zie bijlage 1 Geraadpleegde bronnen). De veldonderzoeken zijn wisselend door één of twee personen uitgevoerd. Door het warme, zonnige en droge weer dit voorjaar waren de condities optimaal voor het onderzoek en is een goed beeld ontstaan van de verschillende soortgroepen.

Tabel 2.1

Inventarisatieschema Assen-
Zuid

Soortgroep	Veldonderzoek Assen-Zuid
Flora	31-mei + nevenwaarnemingen
Vleemuizen	15 mei (avond) 20 juni (vroeg ochtend)
Overige zoogdieren	Nevenwaarnemingen
Broedvogels	13 april 18 april (avond) 27 april 1 mei 15 mei (avond) 18 mei 31 mei 18 juni
Amfibieën	13 april 27 april 15 mei 18 juni
Vissen	27 april
Reptielen	13 april 27 april 18 mei
Ongewervelden	Nevenwaarnemingen

Als onderdeel van het onderzoek zijn bijna alle bewoners van het onderzoeksgebied benaderd voor informatie, met name wat betreft gebouwbewonende soorten als uilen en steenmarter. De enthousiaste bijdrage van veel bewoners heeft veel nuttige informatie opgeleverd voor het onderzoek.

Van alle relevante waarnemingen zijn verspreidingskaarten in GIS gemaakt (ArcView-shapefiles). Deze zijn ook opgenomen in bijlage 3 van deze rapportage.

In de hierop volgende paragrafen wordt de onderzoeksmethodiek per soortgroep verder toegelicht.

2.2

VAATPLANTEN

Er is een gerichte veldinventarisatie uitgevoerd, met name gericht op soorten die behoren tot de categorieën beschermd (Flora- en faunawet, Habitatrictlijn) of bedreigd (Rode Lijst). Alle kansrijke biotopen (heide, oevers van watergangen, poelen en bermen) zijn bezocht en afgelopen waarmee een vlakdekkend beeld is ontstaan van de relevante soorten. Specifiek dient Johannes Tonckens van Tonckens Ecologie te worden genoemd vanwege zijn bijdrage aan het floraonderzoek.

2.3

ZOOGDIEREN

Vleermuizen

Het uitgevoerde veldonderzoek naar vleermuizen is verkennend van karakter en heeft zich in eerste instantie gericht op het vaststellen van vliegroutes en foerageergebied. Daarnaast is op enkele locaties gericht gezocht naar vaste verblijfplaatsen.

Voor de onderzoeksmethodiek is aangesloten bij de beschreven methode door Helmer *et al.* (1987). De aanwezigheid van jachtgebieden, vliegroutes en kraamkamers wordt vastgesteld met een batdetector. Aan de hand hiervan zijn vrijwel alle vleermuissoorten op naam te brengen. Vleermuizen hebben kraamkamers in de periode mei - augustus. De optimale periode voor vleermuisinventarisatie is in de zomermaanden juni en juli. Inventarisatie in september kan informatie opleveren over winterverblijfplaatsen.

In de ochtendschemering vertonen vleermuizen zogenaamd zwermgedrag rond de koloniepplaats (kraamkolonies van vrouwtjes en zomerverblijven van mannetjes). Bij zwermgedrag zwermen meerdere vleermuizen rond de invliegopening van de verblijfplaats. Soorten die voor hun voortplanting gebonden zijn aan gebouwen zullen hun kraamkamers in boerderijen en woonwijken net buiten de onderzoekslocaties hebben (o.a. Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis). Boombewonende vleermuizen als Rosse vleermuis en Watervleermuis zijn met name in (oude) bomen met holten te verwachten. Van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger is bekend dat gebouwen die dienen als zomer-verblijfplaats (of kraamkolonie) ook gebruikt worden als winterverblijfplaats.

Op 15 mei en 20 juni is het gebied door twee personen onderzocht op vleermuizen. Het avondbezoek op 15 mei had vooral als doel om vliegroutes in kaart te brengen. Het ochtendbezoek op 20 juni heeft zich tevens gericht op de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen. De weersomstandigheden waren gunstig – weinig wind en tamelijk warm. Onderzoek naar winterverblijfplaatsen heeft niet plaatsgevonden.

Marterachtigen

Het vaststellen van de aanwezigheid van marterachtigen heeft plaatsgevonden op basis van sporen (uitwerpselen, prenten (pootafdrukken), knaag- en krabsporen en eventueel nesten/burchten) en zichtwaarnemingen tijdens bezoeken van overige soortgroepen. Ook voor deze soortgroep heeft navraag bij bewoners bijgedragen aan de betrouwbaarheid van het onderzoek.

2.4**BROEDVOGELS**

Voor het vaststellen van broedvogelsoorten is gebruik gemaakt van de onderzoeksmethodiek van Van Dijk (2004), waarin voor elke soort aangegeven is welke inventarisatieperiode (zgn. 'datumgrenzen') en type veldinformatie (zgn. 'geldige waarnemingen') benodigd is om vogelsoorten te kunnen aanmerken als broedvogel.

Niet alle broedvogelsoorten zijn geïnventariseerd. De inventarisatie heeft zich beperkt tot kolonievogels, soorten van de Rode lijst en ontheffingsplichtige soorten. Tot de laatste groep behoren soorten die jaarrond gebruik maken van vaste verblijfplaatsen of jaarlijks terugkeren op exact dezelfde verblijfslocatie, zoals uilen, roofvogels en spechten.

Binnen het onderzoek is getracht de broedlocaties van deze vogels zo volledig en nauwkeurig mogelijk vast te stellen. Van de uilen en roofvogels is hierdoor een nauwkeurig beeld ontstaan. Van de spechten is niet altijd de exacte broedlocatie terug te vinden, maar is de plaats van waarnemen vastgelegd.

Bij in totaal acht veldbezoeken in de periode april t/m juni, waaronder twee avondbezoeken, zijn de relevante broedvogels in het gebied in beeld gebracht. Bij het onderzoek naar uilen zijn bij geschikte locaties, met name bij erven en bospercelen, geluidsopnamen afgespeeld om de trefkans te vergroten. Tevens zijn bewoners geraadpleegd. Waarnemingen tijdens de inventarisatie van de overige soortgroepen zijn uiteraard meegenomen.

2.5**AMFIBIEËN**

Voor het vaststellen van amfibieënpopulatie is gebruik gemaakt van een combinatie van zicht-, geluid- en vangstmethoden. De wateren zijn systematisch en regelmatig op punten bemonsterd waarbij een goed beeld verkregen is. Voor een goede bemonstering is gebruik gemaakt van fijnmazige schepnetten, waarmee ook tal van larven zijn gevangen. Ook zijn 's nachts verschillende amfibierijke wateren beschenen met een zaklamp op zoek naar salamanders en niet zonder resultaat.

Vooraf werd ingeschat dat de strikt beschermde soorten Heikikker, Alpenwatersalamander en Poelkikker plaatselijk kunnen voorkomen tussen de algemene beschermde soorten (vooral Kleine watersalamander, Gewone pad, Bastaardkikker en Bruine kikker).

Heikikker

De start van het onderzoek was, mede door het warme voorjaar, te laat voor het betrouwbaar vaststellen van roepende exemplaren van Heikikker. Onderzoek naar deze soort heeft zodoende plaatsgevonden aan de hand van het bestuderen van verse eiklommen, een analyse van de tandjes van larven en het vangen van adulte exemplaren. De wateren waar van deze soort voortplanting is vastgesteld zijn op kaart aangegeven.

Alpenwatersalamander

Alpenwatersalamander is een onmiskenbare soort, waarvan zowel de adulten als de larven goed zijn te onderscheiden van de Kleine watersalamander.

Poelkikker

Poelkikker (zie foto 2.1) is een lastig te determineren soort vanwege de verwarring met andere groene kikkers. Wij hebben echter veel ervaring met de inventarisatie van Poelkikkers, met name in Drenthe hebben wij veel gericht onderzoek uitgevoerd naar deze soort en compensatieplannen opgesteld.

De soort is het best waar te nemen indien geluid gecombineerd kan worden met zichtwaarnemingen. Bij een mogelijke positieve waarneming zijn exemplaren gevangen om de identificatie te bevestigen (o.a. aan de hand van de meta-tarsusknobbel). Het is lastig om voortplanting van Poelkikker aan te tonen omdat de eiklomp en larven visueel niet te onderscheiden zijn van die van andere groene kikkers.

Foto 2.1

Typische Poelkikker in een ven aan de Graswijk. De soort heeft in de zomer vaak een opvallend gelige kleurindruk.

2.6

REPTIELEN

Het onderzoek naar reptielen heeft plaatsgevonden op verschillende wijzen. Zo zijn de potentieel geschikte locaties zoals overgangen in de vegetatie, afwisselingen in hoogtes, greppels en taluds nagelopen op zonnige momenten. Voorbeelden van kansrijke plaatsen zijn de zuid- of zuidoostkant van struweel- en bosranden, vaak met schuilmogelijkheid in de vorm van dichte pollen gras, pijpenstrootje, boomstronken of heide. De reptielen zijn hier vaak zonnend te vinden in de beschutting. Verder zijn mogelijke schuilplaatsen geïnspecteerd door het keren van stronken, bouw materiaal et cetera. Ook bij het onderzoek naar de overige soortgroepen, met name flora, is gelijktijdig gelet op wegvluchtende reptielen.

2.7

VISSEN

Voor het visonderzoek is gebruik gemaakt van een steeknet waarmee alle toegankelijke¹ waterpartijen bemonsterd zijn. Er is regelmatig geschept, maar vooral op die locaties waar uit ervaring is gebleken dat er een grote trefkans is op het vangen van vis, zoals langs rijkbegroeide oevers, onder bruggen en rond duikers en overstorten.

2.8

ONGEWERVELDEN

Het voorkomen van vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen van beschermde insectensoorten van Tabel 2 en 3 wordt binnen de te onderzoeken deelgebieden niet waarschijnlijk geacht. Met name voor de groep van beschermde insectensoorten geldt dat zij overwegend voorkomen in natuurgebieden. De inventarisatie van insecten heeft plaatsgevonden gelijktijdig met het veldwerk voor de overige soortgroepen.

¹ Voor het bemonsteren van de wateren bij een kwekerij aan de Graswijk werd geen toestemming verleend. De hier aanwezige wateren zijn zodoende niet bemonsterd op vissen en amfibieën.

HOOFDSTUK

3

Toelichting flora en fauna

3.1**INLEIDING**

Alle relevante veldwaarnemingen zijn verwerkt in ArcGis. In bijlage 3 zijn deze als verspreidingskaarten opgenomen. Onderstaand worden enkele opvallende soortwaarnemingen kort toegelicht.

3.2**FLORA**

Relatief hoog is de soortenrijkdom in de bermen en bermsloten van de A28 en van de spoorlijn Groningen-Zwolle. Een geïsoleerd heideterrein met ven (zie foto 3.2), in het midden van het plangebied, springt er qua soortenrijkdom en beschermde soorten echter uit. Hier zijn onder andere Gewone veenbies, Kleine zonnedauw en Bruine snavelbies aangetroffen. Verder staan er een aantal Jeneverbessen (zie bijlage 3 Inventarisatiekaart Flora).

Foto 3.2

Weergave van soortenrijke overgang van droge naar natte heide. Op de achtergrond zijn enkele Jeneverbessen zichtbaar.

Noemenswaardig zijn verder de aanwezige oude boselementen, variërend van nat soortenrijk elzenbos tot Dotterbloem in de ondergroei tot drogere bossen met Grove den. Lokaal is de invloed van regionale kwel zichtbaar in de slootvegetatie met soorten als Grote waterranonkel, Snavelzegge, Waterviolier en Kleine waterrepe.

3.3

ZOOGDIEREN

Vleermuizen

Vliegroutes en foerageergebied

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij voor de oriëntatie gebruikmaken van (groen) structuren om van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden te trekken. Vanwege dit terugkerende gedrag van vleermuizen kunnen bepaalde structuren een onmisbaar onderdeel van een vliegroute vormen en daardoor beschermd zijn als geen alternatieve vliegroutes voorhanden zijn.

Binnen het onderzoeksgebied zijn een aantal vliegroutes aangetroffen (zie bijlage 3, Inventarisatiekaart vleermuizen). Naast de vliegroutes fungeert het plangebied ook als foerageergebied voor vleermuizen. Foeragerend zijn aangetroffen: Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis.

Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger foerageren met name langs struweelranden, ruigtezomen en de spaarzaam aanwezige bebouwing, op locaties waar insecten zich in de windluwte ophouden. Rosse vleermuis foerageert alleen op grote hoogte, onafhankelijk van landschappelijke structuren.

Vaste verblijfplaatsen

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn bij de diverse onderzoeken niet binnen het plangebied gevonden. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een kraamkolonie binnen het onderzochte gebied. Hierbij dient te worden vermeld dat vleermuizen regelmatig van verblijfplaats wisselen waardoor de houdbaarheid van vleermuisinventarisaties beperkt is. Voor vliegroutes geldt dit overigens minder, omdat die vaak jarenlang in gebruik blijven.

Marterachtigen en overige grondgebonden zoogdieren

Er zijn diverse laag-beschermd en algemeen voorkomende zoogdiersoorten vastgesteld, zoals Vos, Haas, Egel, muizen en spitsmuizen. Binnen het gebied zijn geen waarnemingen gedaan van Steenmarter (lijst 2 FFW). Opgemerkt moet worden dat er geen gericht onderzoek heeft plaatsgevonden naar de aanwezig muizensoorten. De noodzaak hiertoe werd dan ook beperkt geacht. Bij het uitgevoerde onderzoek bleek dat met name de spoorsloot in het zuiden van het onderzochte gebied, ongeveer ter hoogte van de vindplaats van Waterdrieblad, overeenkomsten vertoont met de biotoopeisen van Waterspitsmuis (zie tekstkader hieronder). Voorafgaand aan ingrepen in en nabij dit slootmilieu is nader onderzoek aan te bevelen naar het voorkomen van deze soort.

Waterspitsmuis

Het voorkomen Waterspitsmuis beperkt zich tot rijk begroeide ruigtes, vrijwel altijd in de nabijheid van oppervlaktewater. Schoon en helder water is belangrijk vanwege de betere voedselkwaliteit. Vaak heeft zich een vegetatie ontwikkeld die kenmerkend is voor het afwezig blijven van beheer (o.a. met soorten als Pluimzegge, Moerasspirea en overblijvend Riet).

3.4**BROEDVOGELS**

Het onderzoeksgebied kent een tamelijk rijke broedvogelsamenstelling. Het zijn met name vogels van bos en struweel en van bebouwing. Dichtheden aan weidevogels zijn laag en kritische weidevogels als Grutto en Tureluur zijn niet-broedend aanwezig.

Binnen het plangebied zijn verder tal van Rode Lijstsoorten aanwezig, de meeste zijn gebonden aan een typisch agrarische omgeving. Huismus, Ringmus, Kerkuil, Boerenzwaluw en Grauwe vliegenvanger zijn typische broedvogels van bebouwing, die vaak zijn te vinden op boerenerven (zie bijlage 3 Inventarisatiekaart Rode Lijst broedvogels).

Roofvogels, uilen en spechten

Binnen het plangebied zijn vijf ontheffingsplichtige soorten broedend aangetoond, te weten Buizerd, Grote bonte specht, Ransuil, Steenuil en Kerkuil (zie bijlage 3 Inventarisatiekaart ontheffingsplichtige broedvogels). Het betreft soorten waarvan de nestlocatie wordt beschouwd als vaste verblijfplaats en waarvoor bij schade een ontheffing vereist is.

3.5**AMFIBIEËN**

Bij het onderzoek zijn zowel Poelkikker, Alpenwatersalamander als Heikikker vastgesteld (zie bijlage 3 Inventarisatiekaarten). Met name de opvallend wijde verspreiding van Alpenwatersalamander is opmerkelijk. Een oudere bewoner wist te melden dat hij deze soort al sinds ca. 1930 uit het gebied kent. Er lijkt sprake van een natuurlijke populatie die zich goed weet stand te houden. Van zowel Alpenwatersalamander (zie foto 3.3) als Heikikker is voortplanting vast komen te staan. Voor Poelkikker geldt dit niet omdat eiklommen en juveniele exemplaren niet van andere Groene kikker te onderscheiden zijn. Voortplanting is overigens wel uiterst waarschijnlijk.

Foto 3.3

Mannelijke
Alpenwatersalamander,
aangetroffen in een door bos
omgeven poel nabij het spoor.

3.6

REPTIELEN

Binnen het onderzoeksgebied is de Levendbarende hagedis op één plek aangetroffen (zie foto 3.4 en bijlage 3 Inventarisatiekaart). Afgaande op de informatie van de aangrenzende bewoner heeft de soort zich lokaal al een flinke tijd gehandhaafd. De geïsoleerde ligging van het heideterrein maakt uitwisseling met populaties uit de omgeving lastig.

Foto 3.4

Levendbarende hagedis.

3.7**VISSEN**

Ondanks de intensieve bemonstering van de verschillende waterpartijen bleek de soortenrijkdom aan vissen erg laag te zijn. Beschermde vissoorten zijn niet aangetroffen. De enige opvallende waarneming betreft die van de Zonnebaars, een kleurrijke exoot, die op twee plaatsen is gevangen (zie foto 3.5).

Foto 3.5

Zonnebaars, niet beschermd,
wel opvallend.

3.8**ONGEWERVELDEN**

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen beschermde insecten aangetroffen en voortplanting van beschermde soorten wordt niet verwacht. Ook zijn geen soorten van de Rode Lijst aangetroffen. Aanwezigheid van Bruine vuurvlieder wordt mogelijk geacht op enkele heischrale delen. De soort is uit deze omgeving bekend (Bron: Provincie Drenthe en eigen waarneming).

BIJLAGE 1

Geraadpleegde bronnen

Broekhuizen S. et al. (1992). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV.

Dijkstra, V. (1997). Belangrijke zoogdiergebieden in Nederland. Mededeling 37 van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ).

Helmer, W., Limpens, H.L.G.A & W. Bongers (1987). Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van batdetectors. Stichting Vleermuisonderzoek, Wageningen.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.

Natuurloket (www.natuurloket.nl)

Nöllert, A. & C. Nöllert (1992). Amfibieëngids van Europa.

RAVON (www.ravon.nl)

SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. –Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate SURvey-Nederland, Leiden.

Provincie Drenthe: opgevraagd databestand met gegevens vogels, reptielen, amfibieën en insecten.

Sparreboom (red.) (1981). De amfibieën en reptielen van Nederland, België en Luxemburg.

Uilen Nieuwsbrief nummer 1, 2005, VZZ Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming. Info over de meest recente verspreidingsgegevens van Waterspitsmuizen.

Van Dijk, A.J. (2004). Handleiding Broedvogelmonitoring Project (broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

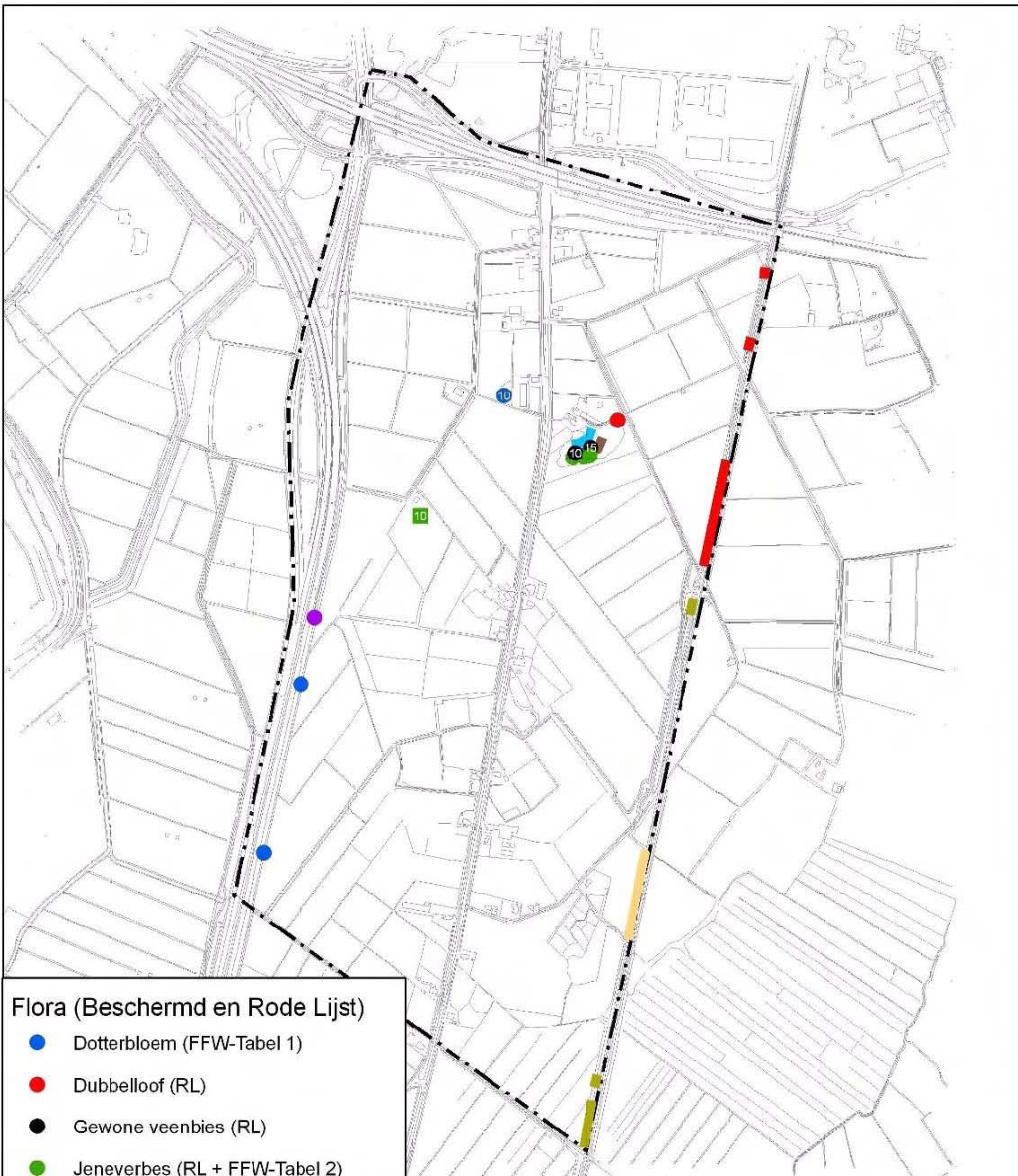
Werkgroep florakartering Drenthe (1999). Atlas van de Drentse Flora.

BIJLAGE 2

Soortenlijst Assen Zuid

Soort	Terreingebruik /Aantal	Locatie	Status
> FLORA			
Jeneverbes	Groeiplaats (3 ex.)	Heideveld	FFW-Tabel 2 / RL4
Kleine zonnedaauw	Groeiplaats (>1000 ex.)	Rondom ven/dobbe	FFW-Tabel 2 / RL4
Rietorchis	Groeiplaats (1 ex.)	Sloot langs A-28	FFW-Tabel 2
Waterdrieblad	Groeiplaats (10 ex.)	Natuurlijke tuinvijver	FFW-Tabel 2 / RL4
Dotterbloem	Groeiplaats (12 ex.)	Elzenbroekbos + sloot langs A-28	FFW-Tabel 1
Wateraardbei	Groeiplaats (>1000 ex.)	Spoorsloot	RL4
Dwergviltkruid	Groeiplaats (75 ex.)	Spoorberm	RL4
Hondsviooltje	Groeiplaats (110 ex.)	Spoorberm	RL4
Bruine snavelbies	Groeiplaats (500 ex.)	Rondom ven/dobbe	RL4
Gewone veenbies	Groeiplaats (25 ex.)	Rondom ven/dobbe	RL4
Dubbelloof	Groeiplaats (1 ex.)	Rand droge sloot	RL4
> ZOOGDIEREN			
Gewone dwergvleermuis	Foeragerend	Verspreid	FFW - Tabel 3/ HR IV
	Vliegroute	Vanaf noordzijde plangebied	
Laatvlieger	Foeragerend	Verspreid	FFW - Tabel 3 / HR IV
	Vliegroute	Vanaf noordzijde plangebied	
Rosse vleermuis	Foeragerend	Verspreid	FFW - Tabel 3 / HR IV
> BROEDVOGELS			
Koekoek	Territoria (1)	Net buiten onderzoeksgebied	FFW - Tabel 2,3 / RL3
Wielewaal	Territoria (1)	Bos rond verlande dobbe	FFW - Tabel 2,3 / RL3
Kneu	Territoria (1)	Spoortalud	FFW - Tabel 2,3 / RL4
Boerenzwaluw	Broedend (40)	Bebouwing	FFW - Tabel 2,3 / RL4
Huisemus	Territoria (40)	Bebouwing	FFW - Tabel 2,3 / RL4
Ringmus	Territoria (1)	Erf	FFW - Tabel 2,3 / RL4
Grauwe vliegenvanger	Territoria (1)	Erf	FFW - Tabel 2,3 / RL4
Graspieper	Territoria (2)	Grasland	FFW - Tabel 2,3 / RL4
Steenuil	Territoria (1)	Houtwal	FFW - Tabel 2,3 / RL3
Ransuil	Broedend (1)	Naaldbos	FFW - Tabel 2,3 / RL3
Kerkuil	Broedend (1)	Boerderij	FFW - Tabel 2,3 / RL3
Grote bonte specht	Broedend (2)	Bos	FFW - Tabel 2,3
Buizerd	Broedend (3)	Bos	FFW - Tabel 2,3
> AMFIBIEEN EN REPTIELEN			
Alpenwatersalamander	Voortplantend	5 zekere voortplantingslocaties	FFW - Tabel 2
Poelkikker	Mogelijk voortplantend	2 potentiële voortplantingslocaties	FFW - Tabel 3 / HR IV / RL3
Heikikker	Voortplantend	Heideven/ dobbe	FFW - Tabel 3 / HR IV / RL3
Levendbarende hagedis	Voortplantend	Heide rondom dobbe/ven	FFW - Tabel 2
> VISSSEN			
Geen beschermde soorten of soorten van de Rode lijsten			
> ONGEWERVELDEN			
Dagvlinders			
Geen beschermde soorten of soorten van de Rode lijsten			
Libellen			
Geen beschermde soorten of soorten van de Rode lijsten			
Legenda soortenTabel:			
<u>Beschermingsregime Flora- en faunawet (FFW):</u>			
Tabel 1: 'Algemene soorten' waarvoor veelal automatisch vrijstelling geldt;			
Tabel 2: 'Overige soorten' waarvoor vrijstelling geldt, mits activiteiten voldoen aan goedgekeurde gedragscode;			
Tabel 3: Soorten van Bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB artikel 75 FFW, waarvoor alleen onder strikte voorwaarden vrijstelling mogelijk is.			
Tijdens hun broedseizoen zijn vogels strikter beschermd (Tabel 3) dan buiten deze periode (Tabel 2)			
RL 0 t/m RL 4 verwijzen naar de status op de Rode lijsten:			
0= Verdwenen; 1= Ernstig bedreigd; 2= Bedreigd; 3= Kwetsbaar; 4= Gevoelig			

BIJLAGE 3 Verspreidingskaarten

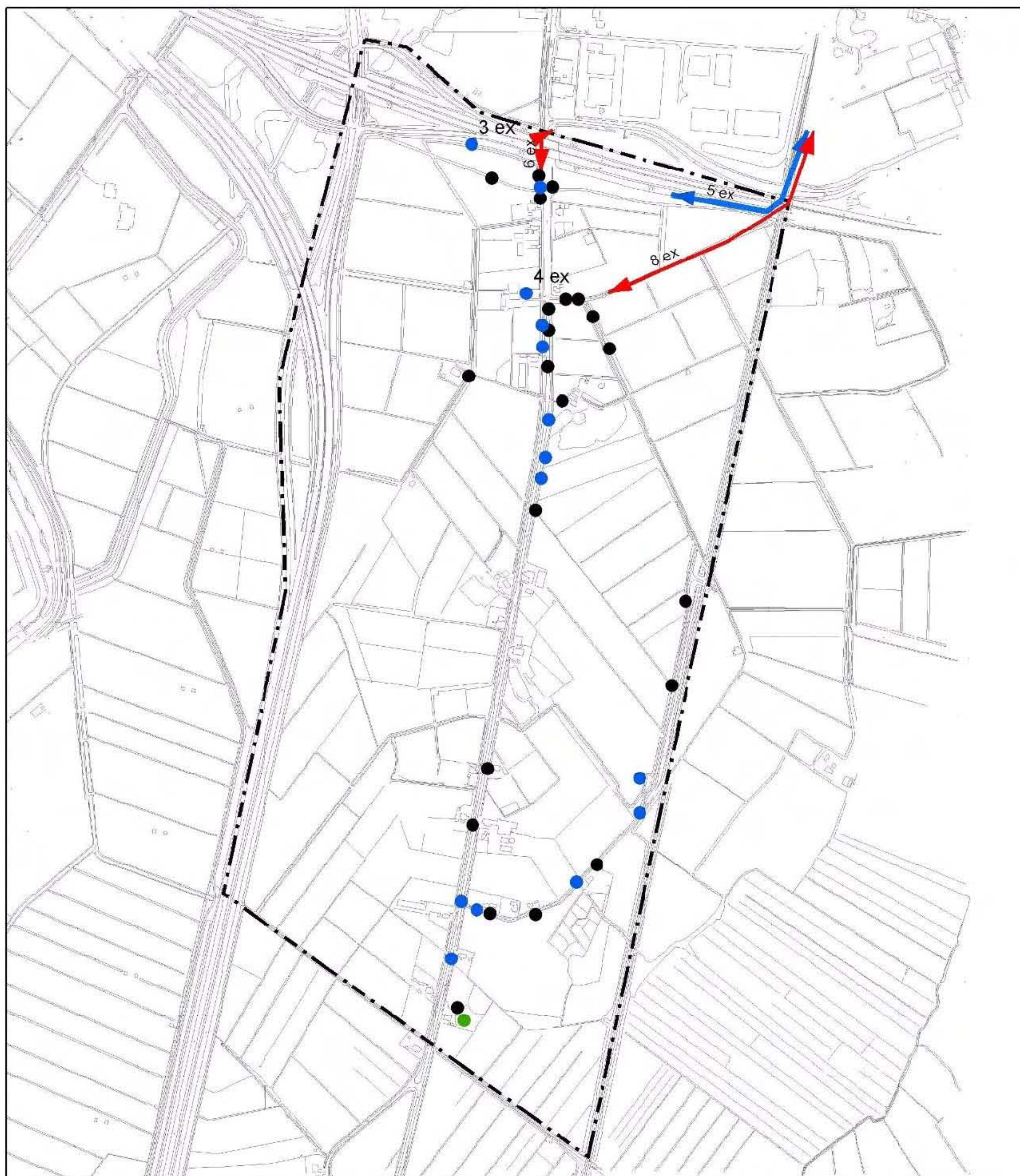
- Flora (Beschermd en Rode Lijst)**
- Dotterbloem (FFW-Tabel 1)
 - Dubbelloof (RL)
 - Gewone veenbies (RL)
 - Jeneverbes (RL + FFW-Tabel 2)
 - Rietorchis (FFW-Tabel 2)
 - Waterdrieblad (RL + FFW-Tabel 2)
 - Kleine zonnedaauw (RL + FFW-Tabel 2)
 - Bruine snavelbies (RL)
 - Dwergviltkruid (RL)
 - Hondsviooltje (RL)
 - Wateraardbei (RL)

NB. Bij de puntwaarnemingen is het aantal exemplaren weergegeven indien dit anders is dan 1 ex.

Westelijke Stadsrandzone Assen Assen zuid

Datum	05-07-2007	cogroen advies
Status	Definitief	
Auteur	Ing. P.M. van den Brandhof	
Topografie	Arcadis/Topografische dienst Emmen	
		Jaar van inventarisatie: 2007

Vleermuizen (Foeragerend en vliegroutes)

Foeragerend

- Gew. dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger

Vliegroute

- ➔ Gewone dwergvleermuis
- ➔ Laatvlieger

Westelijke Stadsrandzone Assen Assen zuid

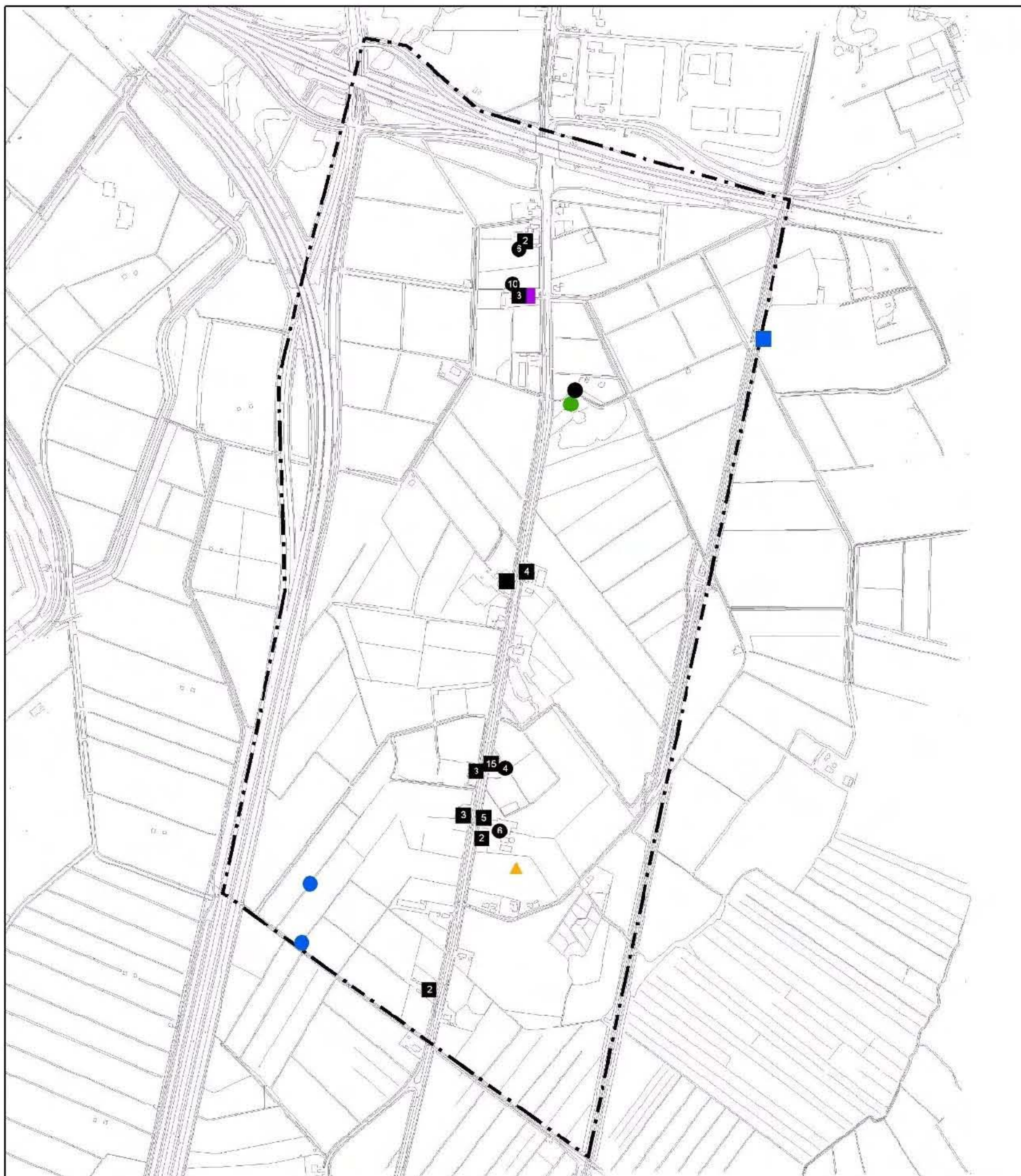
0 250 500 750 meter

Datum	05-07-2007
Status	Definitief
Auteur	Ing. P.M. van den Brandhof
Topografie	Arcadis/Topografische dienst Emmen

cogroen advies

Jaar van inventarisatie: 2007

Broedvogels van de Rode Lijst

● Boerenzwaluw	■ Kneu
● Graspieper	■ Ringmus
● Grauwe vliegenvanger	▲ Wielewaal
■ Huismus	

NB. Wanneer meerdere territoria zijn vastgesteld is het aantal in het symbool weergegeven

Westelijke Stadsrandzone Assen Assen zuid

0 250 500 750 meter

Datum 05-07-2007

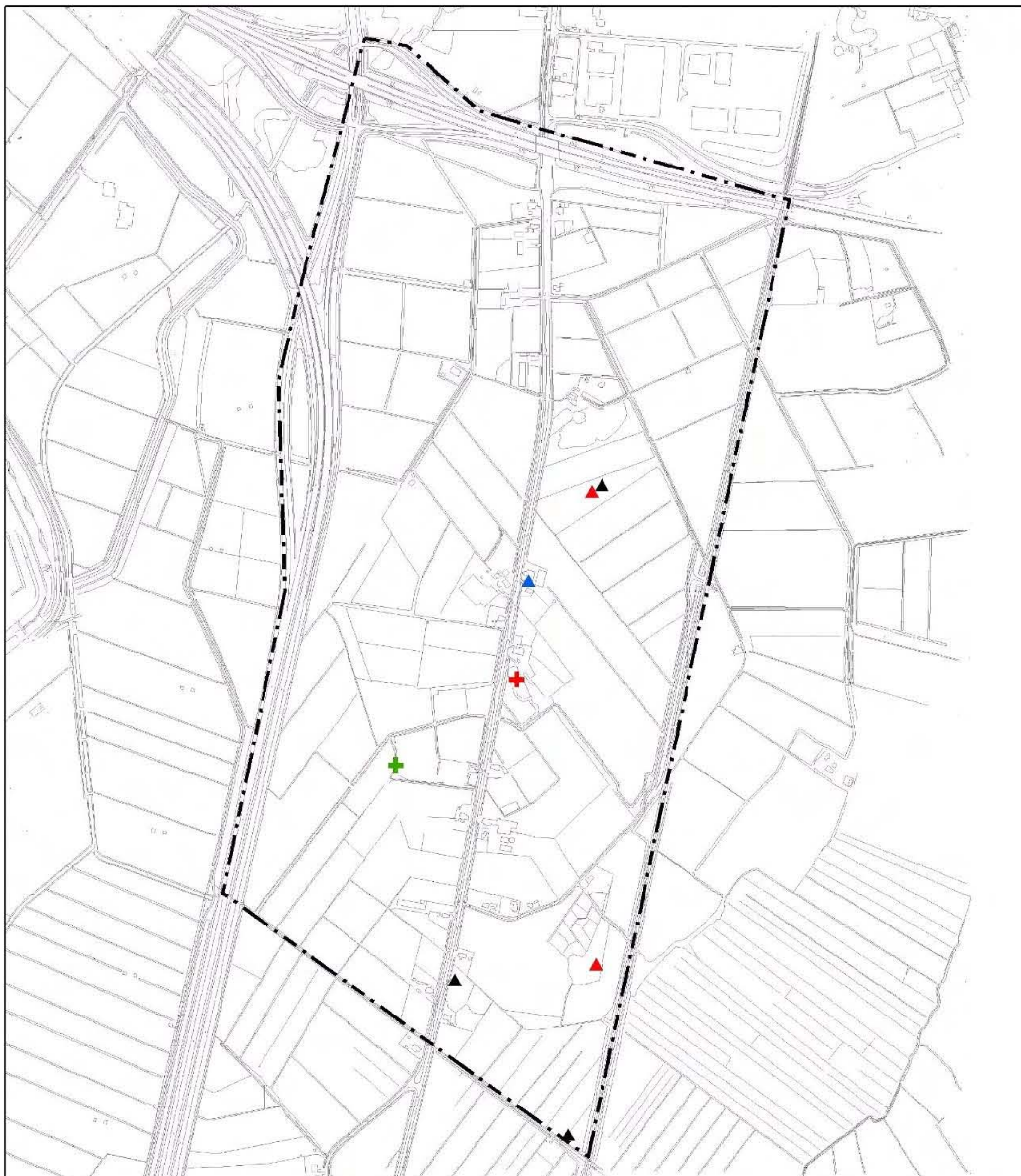
Status Definitief

Auteur Ing. P.M. van den Brandhof

Topografie Arcadis/Topografische dienst Emmen

cogroen advies

Jaar van inventarisatie: 2007

Ontheffingplichtige broedvogels

- ▲ Buizerd
- ▲ Grote bonte specht
- ▲ Kerkuil
- ✚ Ransuil
- ✚ Steenuil

NB. Wanneer meerdere territoria zijn vastgesteld is het aantal in het symbool weergegeven

Westelijke Stadsrandzone Assen Assen zuid

0 250 500 750 meter

Datum 05-07-2007

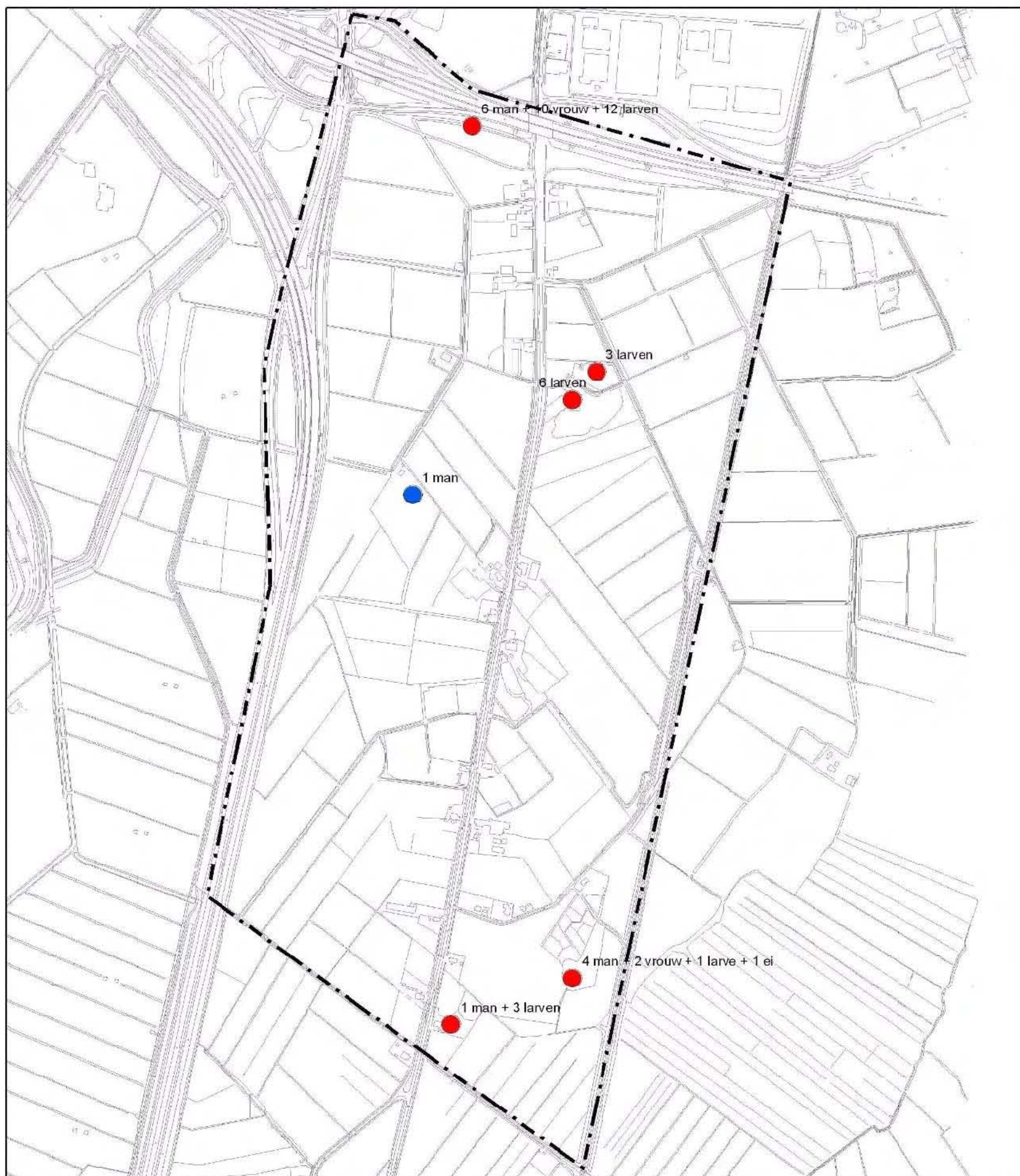
Status Definitief

Auteur Ing. P.M. van den Brandhof

Topografie Arcadis/Topografische dienst Emmen

cogroen advies

Jaar van inventarisatie: 2007

Alpenwatersalamander (FFW-Tabel 2)

- Voortplanting vastgesteld
- Voortplanting onduidelijk

Westelijke Stadsrandzone Assen Assen zuid

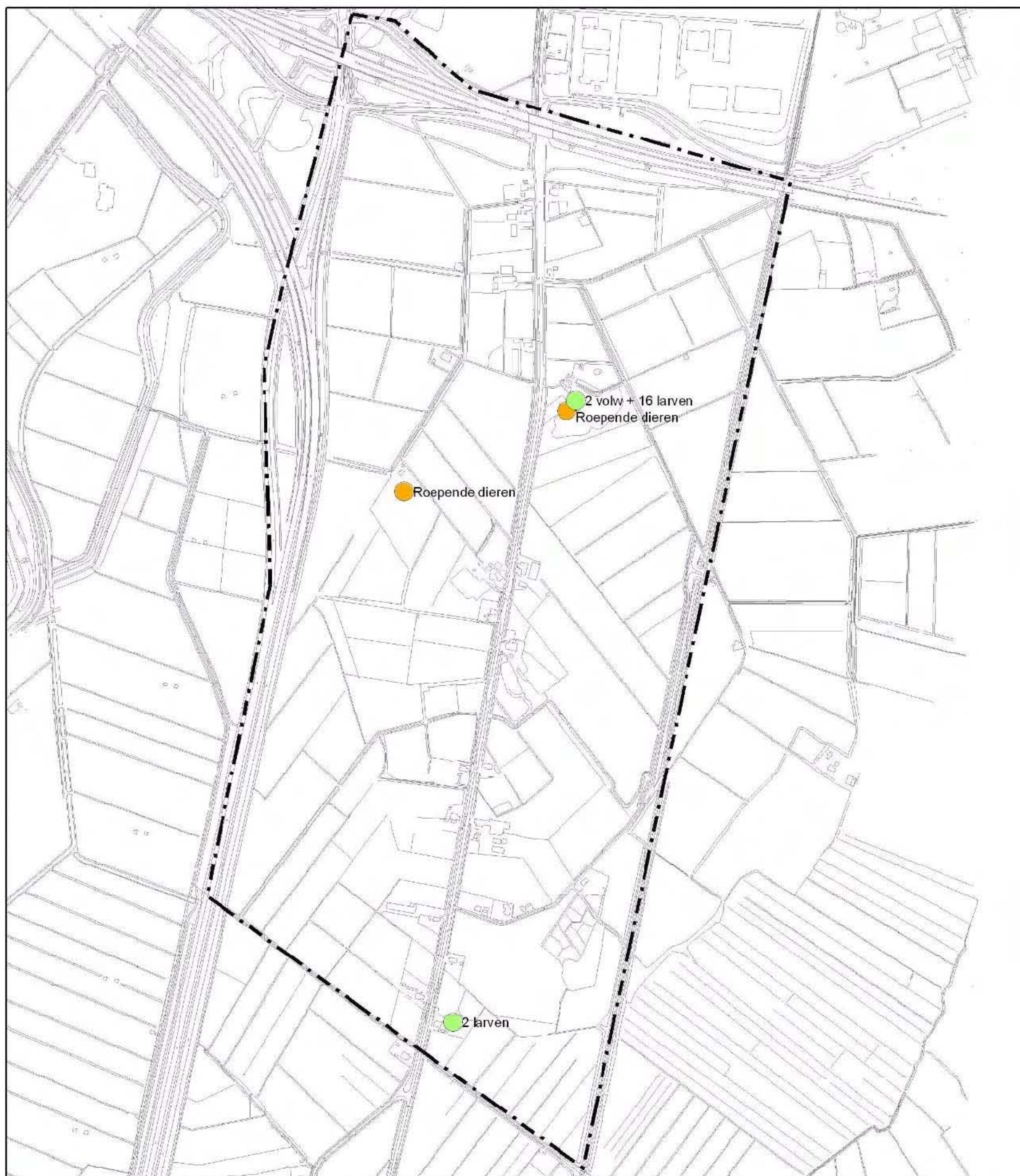
0 250 500 750 meter

Datum	05-07-2007
Status	Definitief
Auteur	Ing. P.M. van den Brandhof
Topografie	Arcadis/Topografische dienst Emmen

cogroen advies

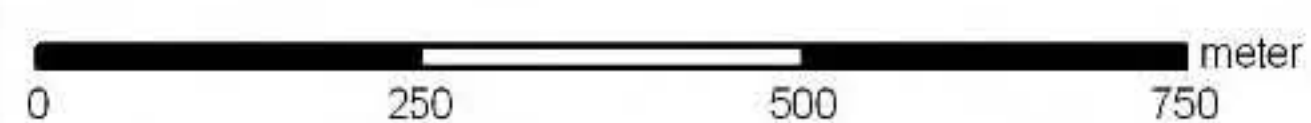
Jaar van inventarisatie: 2007

Poelkikker & Heikikker (beiden FFW-Tabel 3)

- Heikikker
- Poelkikker

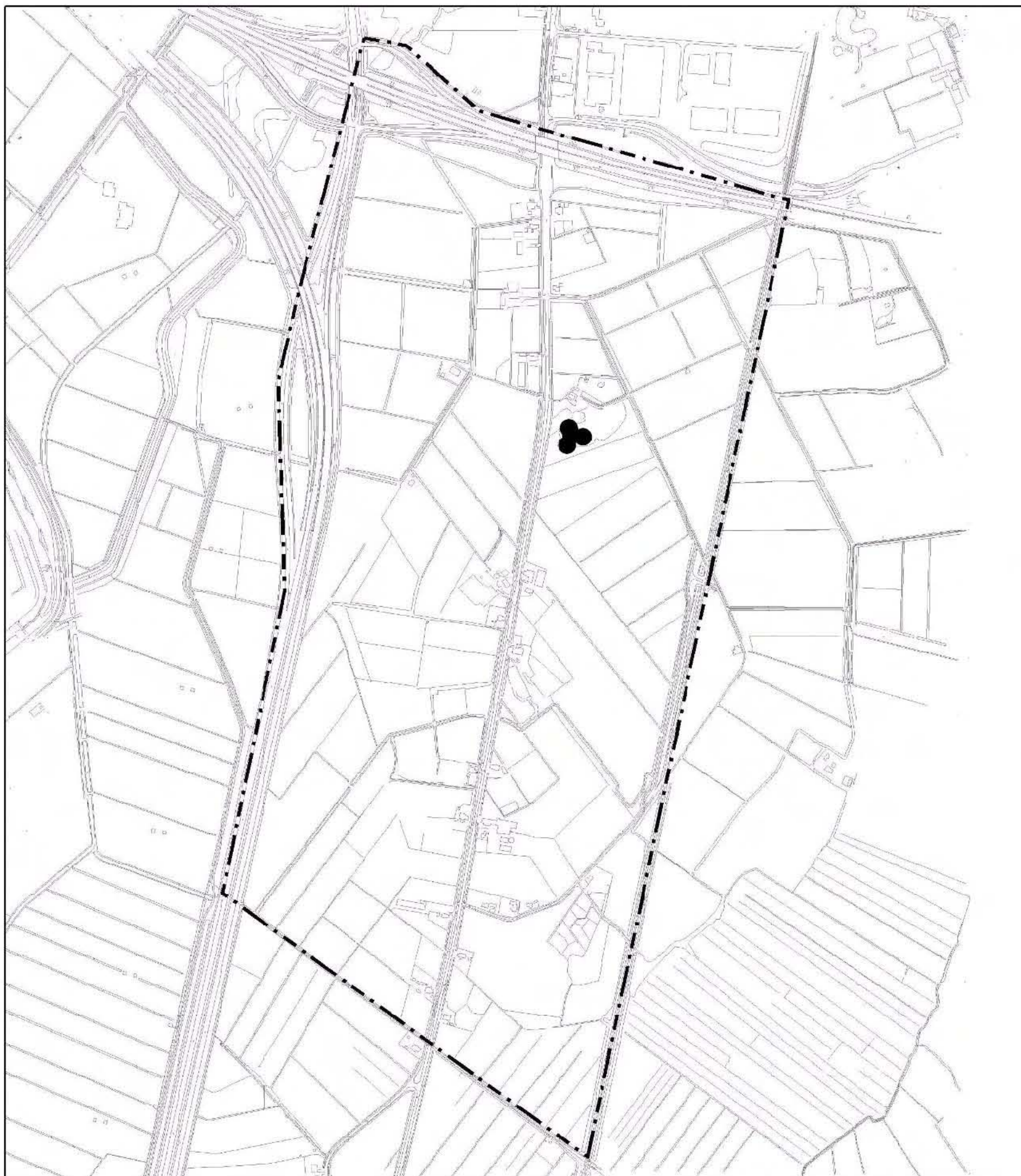
Westelijke Stadsrandzone Assen Assen zuid

Datum	05-07-2007
Status	Definitief
Auteur	Ing. P.M. van den Brandhof
Topografie	Arcadis/Topografische dienst Emmen

cogroen advies

Jaar van inventarisatie: 2007

Levendbarend hagedis (FFW-Tabel 2)

● Waarneming 1 exemplaar

Westelijke Stadsrandzone Assen Assen zuid

0 250 500 750 meter

Datum	05-07-2007
Status	Definitief
Auteur	Ing. P.M. van den Brandhof
Topografie	Arcadis/Topografische dienst Emmen

cogroen advies

Jaar van inventarisatie: 2007

COLOFON

ECOLOGISCH ONDERZOEK STADSRANDZONE ASSEN

INVENTARISATIE VAN NATUURWAARDEN IN DEELGEBIED ASSEN-ZUID

OPDRACHTGEVER:

GEMEENTE ASSEN
DEFINITIEF

STATUS:

Vrijgegeven

AUTEUR:

M. Salomons

GECONTROLEERD DOOR:

I. Rasing

VRIJGEGEVEN DOOR:

I. Rasing

10 maart 2009

074077484:A

ARCADIS NEDERLAND BV
Het Rietveld 59a
Postbus 673
7300 AR Apeldoorn
Tel 055 5815 999
Fax 055 5815 599
www.arcadis.nl
Handelsregister
9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden veeleelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.